

Naše mise

„Kdekoli a kdykoli ve službě demokracii, lidským právům a občanské společnosti.“

Společné aktivity

DEMAS má novou členskou organizaci – Gulag.cz

V lednu se po schválení členskými organizacemi připojila k DEMASu nová členská organizace – Gulag.cz. Tato organizace se zabývá fenoménem vězeňského systému Gulag a sovětským totalitním režimem. Klade si za cíl sdílet a šířit informace o sovětském Gulagu a všem, co s ním souvisí, včetně souvislostí s Československem

a dalšími zeměmi. Propojuje výzkumnou činnost, archeologický i archivní výzkum, použití nových IT technologií, vzdělávací metody a další pohledy z nejrůznějších oborů a disciplín.

Odborníci z DEMASu budou diskutovat na festivalu Jeden svět

V rámci festivalu dokumentárních filmů [Jeden svět](#) věnovaný problematice lidských práv vy-

stoupí několik odborníků z řad členských organizací DEMAS. Účastní se debat v různých regionech, včetně měst jako Karlovy Vary, Ostrov, Tábor, Liberec, Kladno, Tišnov, Brno či Boskovice. Vyjadřovat se budou k válce na Ukrajině, politickému režimu v Bělorusku, ochraně sámské kultury a severských ekosystémů, ale také k tématu domácímu násilí či odkazu Václava Havla na mezinárodní scéně.

Aktivity jednotlivých členů

Asociace pro mezinárodní otázky

Databáze expertek

V březnu jsme oslavili Mezinárodní den žen a při této příležitosti bychom Vám chtěli představit projekt AMO zaměřený právě na ženy, Databázi expertek. Chceme větší diverzitu v diskuzích a vyšší zastoupení žen ve veřejném prostoru. Jako organizátoři*ce konferencí a debat či novinář*ce Vám pomůžeme najít expertky na zahraničně-politická, businessová a další příbuzná témata, usnadnit a poradit vám, jak zajistit skutečnou genderovou rovnost debat. Zároveň chceme podpořit samotné expertky v tom, aby prezentovaly své odborné znalosti na veřejnosti.

Rovnost v zemích V4

Země V4 se v [Indexu genderové rovnosti](#) pravidelně umísťují na zadních příčkách, přičemž Česká republika a Maďarsko jsou na dvou předposledních místech. Naštěstí existuje mnoho projektů, které se situaci snaží změnit, mezi nimiž je také náš nový projekt propojování žen ze zemí #V4, který realizujeme díky podpoře International Visegrad Fund (#IVF). V rámci několikadenních workshopů proběhnou neformální diskuze, budeme vzájemně sdílet své zkušenosti, networkovat, setkávat se kolegyněmi ze státní správy a mnoho dalšího. Začínáme již v březnu v Praze!

Do Databáze expertek se můžete samy přihlásit nebo také nominovat jinou expertku. Více informací naleznete na našem [webu](#).

Arnika

Nadále spolupracujeme s občanskou společností v celé řadě zemí: třeba Moldavsku. Tam se daří [školit dobrovolné strážce přírody](#) i zprostředkovávat malé granty pro venkovské komunity, které si tak mohou zrenovovat místní pramen či vyznačit turistickou trasu. S ekologií z kišiněvské Bioticy jsme také zorganizovali kampaň za výsadbu zelených pásů v polích a další ochranu půdy ohrožené erozí.

Koncem roku jsme dále v Arménii [představili výsledky dopadů tamější těžby](#) zlata na životní prostředí i obyvatele. Místním tak pomá-

háme předložit jasné důkazy znečištění a snad se mu i účinněji bránit. Naším velkým tématem jsou ale i jedovaté příměsi ve vsudypřítomných plastech. Spolu s mezinárodní platformou IPEN jsme provedli studii hledající (a bohužel [zvlášť v Česku i nacházející](#)) věčné toxické chemikálie (tzv. PFAS) v dětských bundách z celé Evropy. V další nedávné studii jsme také [mapovali](#) výskyt škodlivých UV stabilizátorů v řadě plastových produktů včetně kelímků či přenosných hrnků na kávu.

Češi Tibet podporují

Na konci února jsme se zúčastnili celosvětového setkání protibetských organizací v Bruselu. Tuto mezinárodní konferenci již podeváté organizovala [Ústřední tibetská správa](#), (často nazývána také tibetská exilová vláda) a vystoupil na ni exilový premiér Penpa Tsering. Martin Bursík z Češi Tibet podporují moderoval jeden

z diskusních panelů. ČTP je partnerskou organizací [International Campaign for Tibet](#) a také [International Tibet network](#).

Při příležitosti již 65. výročí čínské okupace Tibetu proběhl před čínskou ambasádou v Praze tradiční happening. Na shromáždění příznivců vystoupila místopředsdkyně Poslanecké sněmovny Olga Richterová a senátorka Hana Kordová Marvanová, Žaneta Sladká z Amnesty International ČR a Edita Kleckerová z občanského sdružení Lungta. Za náš spolek Češi Tibet podporují promluvil Martin Bursík a mezi zúčastněnými byl také předseda Skupiny přátel Tibetu v Senátu Přemysl Rabas. Zúčastnili se také Tibeťané žijící v Česku.

Letošní vynesení tibetské vlajky na Sněžku proběhne 23. března 2024. Vyjdeme v poledne od centra Veselý výlet, s krátkou zastávkou v Děčínské boudě na Růžohorkách budeme na Sněžce okolo 15. hodiny. Poďte s námi!

EUROPEUM

Institut pro evropskou politiku [EUROPEUM](#) se za první čtvrtletí letošního roku podílel hned na několika projektech. V rámci [Café Evropa](#) jsme vyjeli na regionální debaty do Pardubic a Olomouce. Vyšly také tři díly stejnojmenného [podcastu](#) na téma využívání umělé inteligence ve výuce, dvouletého výročí ruské invaze na Ukrajinu a možnosti výjezdů do zahraničí přes program Erasmus.

Zároveň se na začátku března konal další workshop Prague Climate Academy na Brit-

ském velvyslanectví v Praze. Plně se ale věnujeme i přípravě dalších akcí. Na konci dubna spoluorganizujeme událost na Pražském hradě k výročí 20 let České republiky v EU. Následující čtvrtletí pak vyvrcholí konferencí [Prague European Summit](#), která v půlce června přivítá desítky významných řečníků a propojí osobnosti z vládního a nevládního sektoru i z byznysu.

FORUM 2000

Konference Forum 2000

Dvacátý osmý ročník mezinárodní konference [Forum 2000](#) se uskuteční ve dnech 13. až 15. října 2024 v Kongresovém centru Praha. Akce se tradičně zúčastní řada významných světových intelektuálů, politiků, lidskoprávních aktivistů či zástupců médií a neziskového sektoru. Účastníci konference se budou v rámci desítek diskusí a workshopů věnovat aktuálním výzvám, kterým čelí demokracie, a hledáním způsobů, jak co nejefektivněji posílit vzájemnou spolupráci. Diskuse budou reflektovat aktuální události, ať už jde o problematickou situaci v Gaze a v některých zemích Latinské Ameriky a Afriky, volby do Evropského parlamentu či prezidentské volby v USA. Prostor bude věnován i budoucnosti regionu západního Balkánu, důležitým iniciativám na podporu politických vězňů či stále aktuálnějšímu tématu vztahu technologie a demokratického vládnutí. Třetí ročník „Fora pro Ukrajinu“ se mimo jiné zaměří na roli občanské společnosti v této zemi sužované ruskou agresí.

Gulag.cz

V březnu jsme uvedli nový **dokumentární snímek Step a mráz** mapující sovětské represe a gulagy v Kazachstánu. Dodnes jsou tyto pozůstatky uchovány v magické kazašské krajině i v paměti tamních obyvatel. Jejich stopy jsme zmapovali během expedice do Kazachstánu

v listopadu 2021, na základě které vznikl film i speciální web, který představuje veškeré výsledky našeho výzkumu: www.expedicekazachstan.cz.

Na premiéru v pražském Kině Atlas navážou další projekce v ČR i zahraničí. Pokud máte zájem promítání filmu nebo besedu s tvůrci uspořádat třeba i ve vašem městě, kině, knihovně nebo škole, neváhejte se nám ozvat na info@gulag.cz.

Na jaře zahájíme také další kolo workshopů ke **vzdělávacímu programu Gulag XR** pro učitele i žáky. Tento interaktivní vzdělávací program přináší do výuky moderních dějin technologie, jako je virtuální a rozšířená realita nebo také komiks a videa. Je určen žákům zhruba od 8./9. tříd základních škol a střední školy. Program je celý zdarma dostupný na webu www.gulagxr.eu. Zde v sekci „Workshopy pro učitele a žáky“ najdete veškeré potřebné informace včetně podmínek realizace.

V únoru jsme v Ostravském muzeu zahájili další zastavení putovní výstavy [Sandarmoch – kde stromy mají tváře](#) o stalinském popravisti v Rusku. Výstava bude k vidění do 26. května 2024. Vybraná umělecká díla jsou prodejní a jejich nákupem můžete přispět na humanitární pomoc Ukrajině. Další zastávku výstavy plánujeme na léto ve Zlíně.

Bližší informace o našich projektech najdete na www.gulag.cz.

Transitions

We're thrilled to announce the launch of our latest initiative: [Constructive News: Fostering Solutions Journalism Across Europe](#). With generous support from the European Commission, this 1.6 million-euro initiative aims to revolutionize independent news media across Europe with cross-border, solutions-oriented

reporting. Partnering with Journalismfund.eu, the Constructive Institute, and SEENPM, we're set to drive positive change through impactful journalism. **4 April 2024** – Deadline to [join](#) the Solutions Journalism Europe cohort.

Transitions is part of another [EU-funded project](#) designed to address the shortage of local independent journalism by awarding grants to local investigative journalistic projects in Europe and stimulating cross-border collaboration, especially in countries where media plurality is under threat. **25 April 2024** – Deadline to [submit](#) your application for cross-border stories.

Discover Our Media Literacy Project for Seniors

Transitions organized events for further community development around media education projects for seniors. In the Czech Republic, we prepared an unprecedented package of educational materials, which was accompanied by a campaign [video](#). Check our [website](#) for more information about media literacy program for seniors or you can also follow us on [Twitter](#) and on our [website](#).

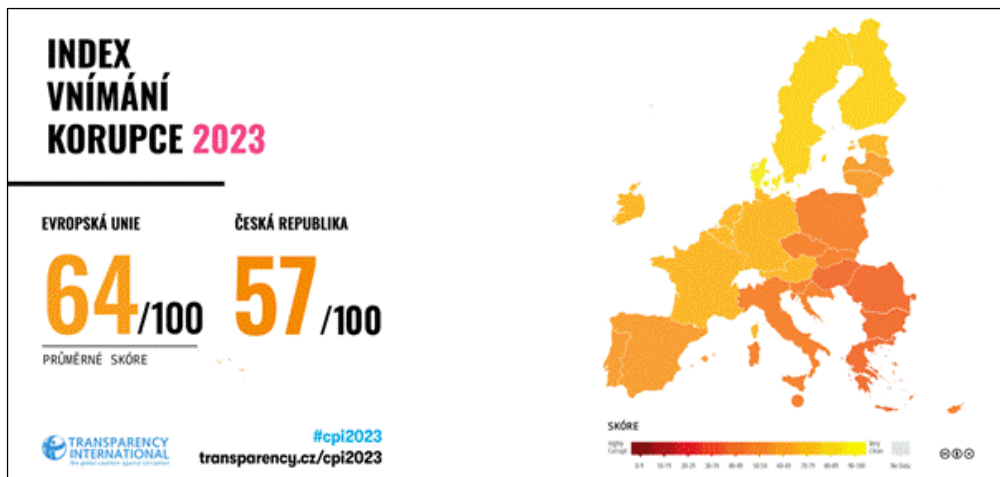
Transparency International ČR

Česko stále zaostává za průměrem EU, ukazuje Index vnímání korupce

Mezinárodní sekretariát Transparency International (TI) v Berlíně zveřejnil výsledky nového Indexu vnímání korupce (Corruption Perceptions Index – CPI) za rok 2023. Česko v něm získalo 57 bodů ze 100 možných a obsadilo 41. příčku ze 180 hodnocených zemí světa. Oproti loňskému výsledku si polepšilo o jeden bod, pozice v žebříčku se ale nezměnila. Stále tak zaostáváme o 7 bodů za průměrem Evropské unie. Příčinou, tak jako v předchozích letech, je dlouhodobá absence strategického a programového řešení omezování korupce, a to jak ze strany vládních představitelů, tak i současné opozice. Další detaily se dočtete [na webu TI ČR](#).

Stošestka: Jak se má Slovensko pod vládou Roberta Fica?

V novém díle podcastu Stošestka zavítáme k sousedům na Slovensko. Vrátime se o pár let zpět, kdy Zuzana Hlávková vyšla na veřejnost s informacemi o manipulacích s rozpočty na Ministerstvu zahraničních věcí SR. S kauzou asistovala slovenská kancelář Transparency International (TI SK). Jaké propojení mají devět let staré události s aktuální situací? A jaké je Slovensko pod vládou Roberta Fica (SMER)?

Bodový výsledek Česka a průměr EU v rámci Indexu vnímání korupce za rok 2023 | zdroj: TI

Poslouchejte Stošestku. Více [v novém díle Stošestky](#), který byl natočen 20. února 2024. Moderuje [Martina Foldynová](#).

Nenávist na internetu. Debata o hatespeech vůči veřejně aktivním ženám

Transparency International uspořádala veřejnou debatu s tématem boje proti nenávistným projevům na internetu, především vůči ženám. A to v rámci projektu Digitální doba, který se touto problematikou zabývá. Jak tyto projevy

vypadají? Jak se s nimi vypořádávat? Jak v takových případech postupovat? A kde vyhledat pomoc? Pusťte si celý [záznam debaty](#).

Tiráž

Činnost DEMAS je určována nezávisle a výhradně členskými organizacemi, nevyjadřuje žádné politické či ideologické postoje nebo zájmy jakékoli instituce.

První číslo Zpravodaje DEMAS vychází v březnu 2024.

DEMAS
Asociace pro podporu demokracie a lidských práv
Pohořelec 6
118 00 Praha 1

info@demas.cz / www.demas.cz
<https://www.facebook.com/asociaceDEMAS/>
IČO: 75156539 / DIČ: CZ75156539

Správní rada:
Nadiia Ivanova
Pavel Havlíček (místopředseda)
Jakub Klepal
Marek Svoboda (předseda)

Výkonná ředitelka:
Sabina Malcová

Vydání tohoto čísla bylo podpořeno z prostředků Ministerstva zahraničních věcí ČR v rámci Programu transformační spolupráce ČR.

Členské organizace DEMAS:
Agora Central Europe
Asociace pro mezinárodní otázky
CEELI Institute
Centrum pro komunitní práci
Češi Tibet podporují
Člověk v tísni
EUROPEUM
Nadace Forum 2000
Občanské Bělorusko
Transitions
Transparency International Česká republika

Organizace s pozorovatelským statutem:
Amnesty International
Arcidiecézní charita Praha
Arnika
Burma Center Prague
Diakonie ČCE – Středisko humanitární a rozvojové spolupráce
Gulag.cz
Integria

© DEMAS – Asociace pro podporu demokracie a lidských práv, 2023

TRANSITION
Transition Promotion Program